

**Pozměňovací návrhy k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění
zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a
zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně
souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů**

/Sněmovní tisk 257/

Předkládá: MUDr.Vít Kaňkovský

I. K návrhu zákona, části první

1a. Za bod 3 se vkládá nový bod 3a, který zní:

„3a. V § 9 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) V případě, kdy je při posuzování stupně závislosti zjištěno, že posuzovaná osoba není schopna zvládat základní životní potřeby uvedené v odstavci 1 písm. a), d) až j), považuje se vždy za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV (úplná závislost) podle § 8 odst. 1 písm. d) a § 8 odst. 2 písm. d), přestože je schopna zvládat základní životní potřeby uvedené v odstavci 1 písm. b) a c).“.

Dosavadní odstavce 4 až 6 se označují jako odstavce 5 až 7.“.

1b. Za bod 34 se vkládá nový bod 35, který zní:

„35. V § 119 odst. 2 se slova „§ 9 odst. 6“ nahrazují slovy „§ 9 odst. 7“.“.

Následující bod se přečísluje.

Odůvodnění:

Změna posuzování nároku na příspěvek na péči prostřednictvím deseti základních potřeb je účinná od 1. 1. 2013. Deset základních životních potřeb stanoví odst. 1, § 9 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Jedná se o tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Výše uvedené základní životní potřeby jsou sice více popsány v příloze č. 1, vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádí zákon o sociálních službách, ale to nemá žádný význam pro vlastní posuzování. Způsob posuzování nároku na příspěvek na péči platný od 1. 1. 2013 je zcela chybný, a to z následujících důvodů:

- ***Zásadní vada uvedeného způsobu posuzování je, že všechny tyto potřeby mají stejnou „váhu“, přičemž na první pohled je zřejmé, že některé potřeby jsou zásadní pro zachování základních životních funkcí, kdežto jiné potřeby jsou spíše o kvalitě života či společenských aktivitách. Toto také byla základní argumentace proti zavedení deseti základních životních potřeb, při jednáních o změně posuzování, kdy politická reprezentace se v roce 2012 rozhodla provést tzv. sociální reformu.***

- *Došlo k významnému snížení posuzovaných kritérií z původních 36 úkonů na dnešních 10 základních životních potřeb. **Snížení posuzovacích kritérií musí nutně vést ke snížení objektivitě posuzování.***
- *§ 8, v odstavcích 1) a 2), zákona o sociálních službách dále stanoví počet nezvládnutých základních životních potřeb pro přiznání jednotlivých stupňů míry závislosti na péči jiné osoby, tedy stupeň přiznaného příspěvku na péči. **Právě tento způsob sčítání nezvládnutých základních životních potřeb, tak jak je uveden v zákoně o sociálních službách se ukázal jako zásadně špatný. Sčítají se nesourodé základní životní potřeby.***
- *Současné znění § 8 odst. 1 a odst. zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách prakticky neumožňuje přiznání IV. stupně závislosti u osob, které jsou plně závislé na péči jiné osoby, ale jsou orientovány a schopny komunikace. Posudkový orgán nebere v úvahu váhu jednotlivých potřeb a také úroveň zvládnutí jednotlivých základních potřeb tak, jak stanoví § 2c) vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách: § 2c) „Pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“ Například většina osob, které nezvládají životní potřeby pod písm. a), d) až j) § 9 zákona č. 108/2006 Sb., nezvládá současně ve standardní kvalitě komunikaci všemi technickými prostředky, které jsou dnes běžně ke komunikaci užívány (počítač, mobil apod.). Jejich použití musí být za pomoci jiné osoby.*

2a. Pozměňovací návrh k pozměňovacím návrhům uvedeným v usnesení výboru pro sociální politiku a zdravotnictví č. 66 ze dne 3. září 2014 pod body 1 až 3

Body 1 až 3 se zrušují.

Ostatní body se přečíslovají.

K návrhu zákona, části první

2b. Za bod 6 se vkládá nový bod 6a, který zní:

„6a. V § 79 odst. 1 písmeno f) zní:

„f) zajištění personálních, materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb,“.

2c. Za bod 22 se vkládá nový bod 22a, který zní:

„22a. V § 101a se na konci odstavce 3 doplňuje věta: „Podmínky pro zpracování a strukturu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis.“.

2d. Za bod 34 se vkládá nový bod 34a, který zní:

„34a. V § 119 odst. 2 se za slova „§ 99 odst. 3“ vkládají slova „, § 101a odst. 3“.

2e. K návrhu zákona, části třetí

V části třetí, účinnost, se za slova „bodů 34, které nabývá“ nahrazují slovy „bodů 6a, 22a, 34 a 34a, která nabývají“.

Odůvodnění:

Nelze docílit spravedlivé rozdělení prostředků ze státního rozpočtu, pokud nedojde k jasnému stanovení povinností na stupni prováděcího právního předpisu, který musí jasně stanovit podmínky pro zhotovení Střednědobého plánu (dále SP), který je nástrojem pro rozdělení prostředků. Tento předpis musí jasně definovat podmínky a pravidla pro zapojení účastníků důležitých pro střednědobé plánování, pravidla pro zhotovení střednědobých plánů obcí dle § 94 bod d), tak aby bylo možné naplnit např. podmínku § 94 bod e). Rovněž tak je nutné definovat zapojení všech ostatních účastníků střednědobého plánování a je důležité jasně pojmenovat v rámci Střednědobého plánu podmínky sestavení sítě služeb a mnoho dalších nutností, aby byl Střednědobý plán tím nástrojem sociální politiky, jaký je mu přisuzován v současně platném zákonu 108/2006 Sb.

Nelze zajistit rovnost poskytovatelů bez vyvážené role plnění povinností poskytovatelů služeb s vyváženým financováním sítě sociálních služeb.

Považujeme za nedostatečné pouze textové vymezení pojmů co se rozumí Střednědobým plánem, z tohoto důvodu podtrhujeme nutnost prováděcího právního předpisu.

3. K návrhu zákona, části první

Dosavadní bod 22 zní:

„22. V § 101a se na konci odstavce 2 doplňuje věta „O poskytnutí finančních prostředků na jednotlivé sociální služby a jejich výši rozhoduje zastupitelstvo kraje v souladu s podmínkami stanovenými zastupitelstvem kraje.““.

Odůvodnění:

Vzhledem k zásadnímu celkovému objemu finančních prostředků, které budou krajské samosprávy rozdělovat na poskytování sociálních služeb, je potřebné, aby o dotacích rozhodovalo zastupitelstvo kraje, byť zákon o krajích umožňuje tuto pravomoc delegovat na radu kraje, jedná-li se o prostředky ze státního rozpočtu – viz § 36 písm. c) zákona o krajích, které umožňuje výjimku z výhradní působnosti zastupitelstva kraje, jde-li o účelové dotace ze státního rozpočtu. V důvodové zprávě je zdůrazňováno časové hledisko, ale zcela jistě lze schvalovací proces stihnout i v režimu zastupitelstva kraje. I když v současném návrhu se předpokládá, že zastupitelstvo bude o rozdělení dotací informován (jinak to ostatně ani nelze), tak ex post už zastupitelstvo mnoho neovlivní. Veřejná jednání zastupitelstva zvyšují veřejnou kontrolu rozdělení těchto prostředků, což vzhledem k množství žadatelů a určitému neklidu v neziskové sféře považujeme za jednoznačně potřebné a prospěšné.

4. K návrhu zákona, části první

4a. K bodu 24

V § 101a odst. 4 se část věty za středníkem zrušuje a středník se nahrazuje tečkou.

4b. Za bod 24 se vkládá nový bod 24a, který zní:
„24a. V § 101a se za odstavec 7 doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Výši procentního podílu kraje pro příslušné rozpočtové období stanoví prováděcí právní předpis.“.

4c. Za bod 34 se vkládá nový bod 34a, který zní:
„34a. V § 119 odst. 2 se za slova „§ 99 odst. 3“ vkládají slova „, § 101a odst. 8“.

4d. Bod 35, příloha k návrhu zákona, se zrušuje.

Odůvodnění:

Není vhodné fixovat % rozdělení zákonem, z důvodů zapojení zdrojů EU na financování sociálních služeb. Každá změna na objem prostředků EU v rámci OPLZZ má dopad na sociální služby a je nutné měnit objem podpory dle jiných objemů, než jsou stanovené koeficienty.

Koeficienty jsou stanoveny jako tříleté průměry rozdělení dotačních prostředků a nezohledňují prostředky stanovené dle jasně definované sítě sociálních služeb. Prováděcí právní předpis je postačující k deklaraci jistoty krajů a dovoluje reagovat na vývoj potřeb v segmentu sociálních služeb viz. výše.

5. K návrhu zákona, části první

5a. Za bod 26 se vkládá nový bod 26a, který zní:
„26a. Za § 105 se vkládá nový § 105a, který zní:

„§ 105a

Prováděcí právní předpis stanoví obvyklé náklady na jednotlivé sociální služby s ohledem na regionální specifika sociálních služeb.“.

5b. Za bod 34 se vkládá nový bod 34a, který zní:
„34a. V § 119 odst. 2 se za slova „§ 99 odst. 3“ vkládají slova „, 105a“.

5c. K návrhu zákona, části třetí

V části třetí, účinnost, se za slova „bodů 34, které nabývá“ nahrazují slovy „bodů 26a, 34 a 34a, která nabývají“.

Odůvodnění:

Je nutné zajistit transparentní a srovnatelné podmínky pro doručení veřejných prostředků do segmentu sociálních služeb. K tomu je nutné stanovit shodný rámec nákladovosti sociálních služeb, opřený o personální normativ jednotlivých služeb a zajistit adekvátnost úhrad registrovaných sociálních služeb bez ohledu na typ poskytovatele služby. Pouze transparentní prostředí ekonomiky sociálních služeb jak nákladů, tak příjmů je zdrojem jistoty, že veřejné zdroje rozpočtů jsou spolu s řádně vyjednanou sítí služeb shodně doručeny za shodných

podmínek všem občanům ČR. Shodně tak tvrdíme, že je nutné v tomto smyslu vydat prováděcí právní předpis, který zajistí nejen normativnost nákladů sociálních služeb, opřenu o personální standard, ale bude řešit i srovnatelné úhrady za poskytování těchto služeb a to s přihlédnutím na regionální odůvodnitelná specifika sociálních služeb. Např. je pravděpodobně jiný náklad na jednotku výkonu pečovatelské služby ve městě a ve venkovském teritoriu.